

– Den är en hyllning till kärleken, våren och människan!

Carl Kjellgren regisserar *Som ni vill ha det* på Uppsala stadsteater

Carl Kjellgren som regisserar *Som ni vill ha det* på Uppsala stadsteater (premiär 3 mars 2006) såg Peter Steins berömda uppsättning av pjäsen på Schaubühne i Berlin 1978. Då var han förstaarselev på Statens scenskola i Göteborg:

– Det var en underbar föreställning som gjorde ett våldsamt intryck på mig. Det är ju en riktig må-bra-pjäs. Effekten förstärktes både av att jag var så ung och av att pjäsen faktiskt ansågs ospelbar tills Stein gjorde den. Genom åren därefter har *Som ni vill ha det* liksom alltid följt mig, och när nu fick tillfälle att sätta upp en Shakespeare-komedi i Uppsala så föreslog jag just den.

KH: Du har arbetat med texten sedan april. Har du blivit överraskad av något i denna pjäs som du känner så väl?

– Det är förvånande vilket gott humör man blir på av att jobba med den! Det har hänt att jag har haft en jobbig dag och så sätter jag mig med pjäsen. Ofelbart händer det att livsandarna vaknar. Den innehåller så otroligt sympatiska människor – alls inte bara Rosalind. Det finns så mycket livsbejakande i den. Den är en hyllning till kärleken, våren och människan!

– Shakespeare börjar med en chockstart. Inom två rader så är det ett fullt utbrott, efter en sida ligger hela intrigen upplagd. Vid hertig Fredericks hov råder ett strikt förtryck. Där är det lågt i tak och där påverkas alla. Sedan flyttas handlingen ut i skogen och vi har all tid i världen. Det är som om Shakespeare vill säga att det var bättre förr. Han berättar om en förlorad tid, en guldålder som vi skulle kunna få igen.

KH: Det handlar väl också om landet? Många av Shakespeares samtida dramatiker kom liksom han från småstäder, med nära till fält och skogar. Men han var den ende som hela tiden höll nära kontakt med sin födelsestad och som återvände dit.

Carl Kjellgren.

– Han är 35 år när han skriver *Som ni vill ha det*. Han har avslutat sina historiska dramer, han har ännu inte börjat skriva sina stora tragedier. Det finns en saknad av ungdomsåren i texten. Skogen Arden ligger alldeles utanför Stratford. William måste ha lekt där som barn. Pjäsen dryper av drömmar om det gamla England som inte längre finns.

KH: När jag läser engelska recensioner av olika uppsättningar får jag intrycket att Orlando lätt blir blek. Kritiker tycker synd om Rosalind som faller för en sådan tönt!

– Först tyckte jag kanske att han var lite av en kartongman; han har alla goda egenskaper staplade på varann, han är liksom perfekt. Men ju mer jag arbetat med texten, desto fler sprickor har jag hittat. En nyckelscen är när Orlando kommer hem till sin brors gård efter att ha vunnit brottningen, blivit kär i Rosalind men visats bort. När han får veta att hans bror planerat att bränna honom inne tycker han bara synd om sig själv. Då är det den gamle tjänaren Adam som bygger upp honom och säger: "Ta ditt öde i egna händer! Bli en man!"

– Narren Proba är också intressant. Jag kan tänka mig att hans svängrum krymper varje dag vid hertig Fredericks hov. När Celia och Rosalind ska övertala honom om att följa med ut i skogen så är det nog inte så svårt. Och i skogen växer han. Han gifter

sig, han blir för första gången tilltalad "Min herre".

KH: Celia är en nyckelfigur. I recensioner beskrivs hon ofta som en bifigur, men hon är faktiskt pjäsens tredje största roll. Det är bara Rosalind och Orlando som har fler versrader.

– Ändå tycker jag att den intressanta frågan med henne är: Varför är hon så tyst? Hon är ju med i nästan varje scen mellan Rosalind och Orlando, när Rosalind leker med honom. Men Celia säger icke ett jota utom när Rosalind går för långt. För mig indikerar det någon aktivitet som gör att hon kan betrakta dem, utan att säga något. Jag är inne på att låta henne teckna.

KH: Är det inte så att hon faller i status? Vid hovet är det hon som är det högsta hönset, men i skogen är det Rosalind som blir mannen i familjen och anger tonen.

– Men det är Celia som köper gård! Hon blir fri företagare och stannar där med Oliver som säger till Orlando: "Jag avstår från mitt arv. Du får allting för jag ska stanna med Aliena här i skogen, vi ska driva fårbruk." Vid hovet har hon varit ett slags porslinsdocka, i skogen tar hon initiativ, gör egna val. Jag ser henne som en ganska tuff tjej!

KH: Relationen mellan Celia och Rosalind är så fint gestaltad. Väninnor kan vara så oerhört nära varandra, och så hotas förhållandet mellan dem när karlar kommer med i spelet.

– Rosalind vet ju om det där. Hon säger lite retfullt: "... och hittar på någonting roligt; få se nu vad tror du om att bli kär?" Då svarar Celia: Bli det du, för allt i världen, så länge det är på skämt; men älska aldrig en karl på allvar ...!"

Intervju: Kent Hägglund